

* ਵੈਨਿਸ ਦਾ ਵਪਾਰੀ *

ਵਿਲੀਅਮ ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ

ਅਨੁਵਾਦ: ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੌਰ

ਹਵਾਲਾ: ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਹੰਸ

ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਾਤਰ

ਪਰੋਸ਼ਾ	-	ਬਲਮੋ ਵਿੱਚ ਵਾਰਿਸ ਏ ਜਾਇਦਾਦ
ਨਰੀਸ਼ਾ	-	ਪਰੋਸ਼ਾ ਦੀ ਖਿਦਮਤਗਾਰ
ਅੰਤਨੀ	-	ਵੈਨਿਸ ਦਾ ਵਪਾਰੀ
ਬਸਾਨੀ	-	ਅੰਤਨੀ ਦਾ ਮਿੱਤਰ
ਸ਼ੀਲਕ	-	ਯਹੂਦੀ
ਮਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ	-	ਪਰੋਸ਼ਾ ਦਾ ਯਾਚਕ
ਲਰੇਂਜੋ	-	ਜੈਸੀਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ
ਡੂਕ	-	ਵੈਨਿਸ ਦਾ ਡੂਕ
ਗਰਸ਼ਾਨੋ	-	ਅੰਤਨੀ ਤੇ ਬਸਾਨੀ ਦਾ ਮਿੱਤਰ
ਸਲੀਰਾਨੋ	-	ਅੰਤਨੀ ਤੇ ਬਸਾਨੀ ਦਾ ਮਿੱਤਰ

Act-I	
Scene-I (ਵੈਨਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਅੰਤਨੀ ਅਤੇ ਬਸਾਨੀ)	
ਅੰਤਨੀ:-	ਅੱਛਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਦੱਸ ਸਾਹਿਬਾ ਹੈ ਕਿਹੜੀ? ਜਿਹਦੀ ਖਾਤਰ ਤੂੰ ਕਸਮਾਂ ਖਾਈ ਫਿਰਦਾ, ਕਿਹੜਾ ਤੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰੀਂ ਬੈਠਾ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਜਿਹਦੇ ਲਈ ਇੰਨਾ ਲੰਬਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਬਲਮੋ ਨਗਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੇ ਕਹਿੰਦੇ ਉਥੋਂ ਦੀ ਇਹ ਸੁੰਦਰੀ ਕੀ - ਕੀ ਗੁਣ ਦੱਸਾਂ ਮੈਂ ਉਹਦੇ ..... ਨਾਮ ਪਰੋਸ਼ਾ ਵੱਜਦਾ ਉਹਦਾ ਸੂਰਜ ਬੰਨੀ ਚਿਹਰਾ ਉਹਦਾ ਮੁੱਖ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਪਸਮ ਸੁਨਿਹਰੀ। ਕੀ ਦੱਸਾਂ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਅੰਤਨੀ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਉਸਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੈ, ਦੂਰ - ਦੂਰ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆ ਰਹੇ ਨੇ। ਜੇ ਮੇਰੀ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਸਾਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਮਾਲ ਲੈ ਕੇ ਕੰਡੇ ਲੱਗੇ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪੈਸਾ ਲੈ ਦੇਵਾਂ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲਿਖਤ-ਪੜਤ ਕਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦੇ ਦੇਵੇ। ..... ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਰਾਣੀ ਬਲਮੋ ਪਾਰ ਪਰੋਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾ ਸਕੇ। ਤੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰ, ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਤਾਂ ਕਰ ਹੀ ਲਵਾਂਗੇ।

Scene-II (ਬਲਮੋ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਪਰੋਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਰੀਸ਼ਾ)	
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	<p>ਨਰੀਸ਼ਾ, ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵੱਸ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੋਂਪੜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦੇ। ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਵਸੀ ਦੇਖ ਇਹ ਚੋਣ ਸ਼ਬਦ ਮੈਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਚੁੱਭਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਾਂਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੀ। ਕਿੱਡੀ ਵਿਡੰਬਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਜਿਉਂਦੀ ਧੀ ਮੋਏ ਬਾਪ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ।</p> <p style="text-align: center;">ਨਰੀਸ਼ਾ, ਇਹ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ, ਨਾ ਮੈਂ ਵਿਆਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹਾਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਮੁੱਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ।</p>
ਨਰੀਸ਼ਾ:-	<p>ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਸੀ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਚੰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਕੁੱਝ ਚੰਗਾ ਸੁੱਝਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੰਦੂਕ ਨੇ, ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਤਾਂਬੇ ਦੇ। ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਏਗਾ ਉਸੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਆਹ ਹੋਣਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਦੂਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੇਗਾ ਉਹ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p style="text-align: center;">ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੋ। ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਹੀ ਯਾਚਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ?</p> <p style="text-align: center;">ਨੈਪਲਜ਼ ਦੇ ਸ਼ਹਿਜਾਦੇ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ?</p>
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	<p>ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਕਿਸੇ ਘੋੜੇ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਨਾਲੇ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਖੁਰੀਆਂ ਵੀ ਠੋਕਣੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।</p> <p style="text-align: center;">ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਹਦਾ ਪਿਉ ਪੱਕਾ ਲੁਹਾਰ ਹੋਵੇਗਾ?</p>

ਨਰੀਸ਼ਾ:-	ਤੇ ਉਹ ਦੂਸਰਾ, ਜਰਮਨ ਜਵਾਨ ਸੈਕਸਨੀ ਡੂਕ ਦਾ ਭਤੀਜਾ, ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਖਿਆਲ ਹੈ?
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਸੋਫੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟੀਆ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ। ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਇਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਿੱਤ ਵੀ ਲਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਲੱਭ ਹੀ ਲੈਣਾ।
ਨਰੀਸ਼ਾ:-	ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਠੀਕ ਸੰਦੂਕ ਲੱਭ ਲਿਆ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਬਲਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕਿ ਗਲਤ ਸੰਦੂਕ ਉਪਰ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਅੰਨਾ ਗਲਾਸ ਰੱਖ ਦੇਵੀ। ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗਿਲਾਸ ਵਾਲੇ ਸੰਦੂਕ ਵੱਲ ਹੀ ਭੱਜਣਾ ਹੈ। ਵੇਖ ਨਰੀਸ਼ਾ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ।
ਨਰੀਸ਼ਾ:-	ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਭਾਂਪ ਲਏ ਹਨ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਤਕਲੀਫ ਦਿੱਤਿਆਂ ਇੱਥੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇੰਨਾ ਸਮਝਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪਹੇਲੀ ਨੂੰ ਬੁੱਝ ਸਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦੂਕ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਜਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪਰਨਾਉਣ ਲਈ ਆਏ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਤੇ ਮੈਂ ਮਰਦੀ ਹੋਵਾਂ। ਬਸ ਮੇਰੀ ਇਹ ਹੀ ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਹੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇ।
ਨਰੀਸ਼ਾ:-	ਸਾਹਿਬਾ... ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਕਤ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਸੀ?

ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਹਾਂ ..... ਹਾਂ ..... ਬਸਾਨੀ ਯਾਦ ਐ ਮੈਨੂੰ।
ਨਰੀਸ਼ਾ:-	ਠੀਕ ਸਾਹਿਬਾ, ਸਹੀ ਪਛਾਣਿਆ ਤੁਸੀਂ। ਉਹ ਬੰਦਿਆਂ 'ਚੋਂ ਬੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵੀ ਪਈ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਵਰਗੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਤੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਹੀ ਹੱਕ ਬਣਦਾ ਹੈ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਯਾਦ ਹੈ। ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਤੂੰ ਕਹਿ ਰਹਿ ਰਹੀ ਏ ਉਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।
Scene-III (ਵੈਨਿਸ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਸ਼ੀਲਕ, ਬਸਾਨੀ ਅਤੇ ਅੰਤਨੀ)	
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਅੱਛਾ, ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਜੀ ਹਾਂ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ, ਅੱਛਾ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਜਿਹਦੇ ਬਦਲੇ ਅੰਤਨੀ ਨੇ ਬੱਝ ਜਾਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆਂ ਹੀ ਹੈ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਅੰਤਨੀ ਬੱਝ ਜਾਉਗਾ ..... ਅੱਛਾ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਫਿਰ ਤੇਰਾ ਕੀ ਇਰਾਦਾ ਹੈ? ਕੁੱਝ ਦੱਸੋਗਾ ਮੈਨੂੰ?
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਤੇ ਨਾਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਅੰਤਨੀ ਬੱਝਦਾ ਹੈ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਕੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹਾਂ ਸਮਝਾਂ?
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਵੈਸੇ ਅੰਤਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਵਧੀਆ।

ਬਸਾਨੀ:-	ਤੂੰ ਕਦੇ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਮੂੰਹੋ ਕੁੱਝ ਮਾੜਾ ਸੁਣਿਆ?
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਹੀ ..... ਹੀ ..... ਹੀ ..... ਨਾ ਨਾ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਖਰਾ ਬੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਓਹਨੂੰ ਜਾਮਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ। ਬੰਦਾ ਹੈ ਵੀ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜੋਗਾ ਵੀ, ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਵੀ। ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਇਹ ਸਲਾਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਬਸ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਠੀਕ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਵੈਸੇ, ਕੀ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅੰਤਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦਾਂ?
ਬਸਾਨੀ:-	(ਅੰਤਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼) ਇਹ ਹੈ ਅੰਤਨੀ
ਸ਼ੀਲਕ:-	(ਮਨ ਵਿੱਚ) ਹਮ..... ਕਿੱਡਾ ਚੰਗਾ ਬਣਦਾ ਏ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ, ਪੂਰੇ ਵੈਨਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਰੇਟ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਇਸ ਨੇ। ਦਿਲ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਏਹਨੂੰ ਐਸੀ ਮਾਰ ਮਾਰਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਬਦਲੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਣ। ਲਾਹਨਤ ਹੈ ਮੇਰੀ ਕੌਮ ਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਇਹਨੂੰ ਬਦਲਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂ। ਹੁਣ ਇਹ ਮੇਰੇ ਹੱਥੀਂ ਚੜਿਆ ਹੈ ..... ਸਾਰੀ ਪੁਰਾਣੀ ਕਸਰ ਪੂਰੀ ਕਰਾਂਗਾ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਸ਼ੀਲਕ ..... ਤੂੰ ਸੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?

<p>ਸ਼ੀਲਕ:-</p>	<p>ਹਾਂ ਹਾਂ।</p> <p>ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਅਜੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਹੈ, ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ।</p> <p>ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਕੰਮ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।</p>
<p>ਅੰਤਨੀ:-</p>	<p>ਸ਼ੀਲਕ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਕਦੇ ਨਾ ਲੈਂਦਾ, ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਵਿਆਜ ਵਾਲੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਲਈ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ।</p>
<p>ਸ਼ੀਲਕ:-</p>	<p>ਅੰਤਨੀ, ਤੂੰ ਅਕਸਰ ਮੈਨੂੰ ਘਟੀਆ ਇਨਸਾਨ ਗਰਦਾਨਿਆ ਹੈ, ਤੇ ਮੇਰੀ ਤੁਲਨਾ ਗਲੀ ਦੇ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤੇ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੇਰੇ ਯਹੂਦੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਤੇ ਤੂੰ ਖੁੱਕਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਨੂੰ ਤੂੰ ਬੇਈਮਾਨੀ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ।</p> <p>ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ?... ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਉੱਤੇ ਖੁੱਕਿਆ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਤ ਮਾਰੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਹੋਵਾਂ। ਤੇ ਹੁਣ ਤੂੰ ਕੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਸ ਗਲੀ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਕੋਲ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਇੰਨੇ ਪੈਸੇ ਹੋਣਗੇ ਤੈਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ?</p>
<p>ਅੰਤਨੀ:-</p>	<p>ਦਿਲ ਤਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਤੇ ਖੁੱਕਣ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਤੇ ਦੁਰ-ਦੁਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਰਦਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਅੱਜ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਨੇ ਤਾਂ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਤੇ ਜੇ ਮੁਕੱਰਰ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਮੋੜਦੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ ਕੱਢ ਲਈ ਜੋ ਕੱਢਣਾ ਸਾਡੇ ਹੱਠਾਂ ਚੋਂ।</p>
<p>ਸ਼ੀਲਕ:-</p>	<p>ਗੁੱਸਾ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਏ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਦੋਸਤ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਪਿਆਰ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤੇ ਉਹ ਸਭ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ।</p> <p>ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਹਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਿਹਾ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।</p> <p>ਆਓ, ਫਿਰ ਨੋਟਰੀ ਦੇ ਚਲਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁੰਦਾ ਉਸ</p>

	<p>ਉੱਤੇ ਮੋਹਰ ਲਵਾ ਲਿਆਈਏ।</p> <p>(ਮਜ਼ਾਕ ਨਾਲ)</p> <p>ਤੇ ਜੇ ਮਿੱਥੀ ਤਰੀਕ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ ਅੱਧ ਸੇਰ ਮਾਸ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੱਟ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਸੌਦਾ?</p>
ਅੰਤਨੀ:-	ਬਿਲਕੁਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਲਿਖ ਦੇਵੋ ਜੇ ਲਿਖਣਾ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਹਾਂਗੇ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਤੇ ਬੜੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕੀਤੀ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਨਹੀਂ ਅੰਤਨੀ, ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਖਾਤਰ ਅਜਿਹਾ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਵਿੱਚ ਹੀ ਫਸਿਆ ਰਹਾਂ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਤੂੰ ਡਰ ਕਿਉਂ ਰਿਹਾ ਏ ! ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹਾ ਨਈ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਇਹਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕਰਜ਼ਾ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਹ ਦੇਣਾ।

Act-II	
Scene-I (ਬਲਮੋ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਅਤੇ ਪਰੋਸ਼ਾ)	
ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ :-	ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ..... ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨਾ ਠੁਕਰਾਉਣਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਹੂ ਦਾ ਕਤਰਾ-ਕਤਰਾ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਮੁਹੱਬਤ ਹੈ..... ਮੁਹੱਬਤ
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਦੇਖੋ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੇ, ਆਪਣੇ ਵਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਰੱਖੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ :-	ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਲਿਆਓ ਉਹ ਸੰਦੂਕ, ਜਿਹਦੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬੰਦ ਹੈ, ਕਰੀਏ ਅਜਮਾਇਸ਼।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਲੈ ਕੇ ਦੇਖ ਲਉ। ਪਰ ਮੇਰੀਆਂ 3 ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਸੰਦੂਕ ਦੀ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਲਓਗੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਸਫਲ ਰਹੋ ਤਾਂ ਇਹ 3 ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ। ਪਹਿਲੀ...ਤੁਸੀਂ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਸੰਦੂਕ ਚੁਣੋਗੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ। ਦੂਸਰੀ... ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਸੰਦੂਕ ਚੁਣਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੋ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਤੇ ਤੀਸਰੀ... ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬਿਨਾ ਕੁੱਝ ਬੋਲੇ ਇੱਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਓਗੇ।
ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ :-	ਮਨਜ਼ੂਰ...

ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਠੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਤੇ ਸੌਂਹ ਖਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਦੂਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗੀ।
Scene-II (ਵੈਨਿਸ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਜੈਸਿਕਾ)	
ਜੈਸਿਕਾ:-	ਲੈਂਸਲਾਟ..... ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਇਸ ਘਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਸੀ। (ਥੋੜਾ ਸੋਚ ਕੇ) ਅੱਛਾ ਸੁਣ ਲੈਂਸਲਾਟ, ਮੇਰੀ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਮਾਲਕ ਲਰੇਂਜੋ ਤੱਕ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਣਾ।
Scene-III (ਵੈਨਿਸ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਸ਼ੀਲਕ ਅਤੇ ਜੈਸਿਕਾ)	
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ..... (ਥੋੜਾ ਰੁੱਕ ਕੇ) ਪਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਉਂ ਜਾਣਾ? ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੈ ਤੇ ਤਾਂ ਸੱਦਿਆ ..... ਚਾਪਲੂਸੀ ਕਰਦੇ ਨੇ ਮੇਰੀ। ਜੈਸਿਕਾ ..... ਮੇਰੀ ਧੀਏ ..... ਮਗਰੋਂ ਘਰ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੀਂ।
ਜੈਸਿਕਾ:-	(ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ) ਅਲਵਿਦਾ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ, ਜੇ ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਮੇਰੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਗਵਾਏਂਗਾ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਬਾਪ।

Scene-IV (ਵੈਨਿਸ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਜੈਸਿਕਾ ਅਤੇ ਲਰੇਜ਼ੋ)	
ਜੈਸਿਕਾ:-	(ਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਦੀ ਹੈ) ਕੌਣ ਹੈ ਤੂੰ?
ਲਰੇਜ਼ੋ:-	ਲਰੇਜ਼ੋ, ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ।
ਜੈਸੀਕਾ:-	(ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈਂਦੀ ਹੋਈ ਸਾਮਾਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੀ ਹੈ) ਇਹ ਪੈਸੇ ਤੇ ਗਹਿਣੇ ਫੜ, ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਆਉਣਗੇ।
Scene-V (ਬਲਮੋ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ, ਪਰੋਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਰੀਸ਼ਾ)	
ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਸੰਦੂਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਨਾ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ	
ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ:-	ਇਸ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸੰਦੂਕ ਤੇ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ? “ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ ਉਸਨੂੰ ਲੱਭੇ ਜੋ ਉਹ ਲੋਚਦਾ।” (ਅੱਗੇ ਵੱਧਦਾ ਹੈ) ਤੇ ਇਹ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਕੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ? “ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਪਾਏਗਾ।” ਹਮ..... ਤੇ ਤਾਂਬੇ ਦਾ ? “ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣਾ।”

<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਸੁਣ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸੰਦੂਕ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਵੇਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸੇ ਘੜੀ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਵਾਂਗੀ।</p>
<p>ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ:-</p>	<p>ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ! ਮੇਰਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੀਂ। ਚਲੋ ਫਿਰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂਬੇ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਕੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ,</p> <p style="text-align: center;">“ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣਾ।”</p> <p>ਸਭ ਕੁੱਝ ! ਕਾਹਦੀ ਖਾਤਰ ! (ਹੱਸਦਾ ਹੋਇਆ)</p> <p>ਇਸ ਤਾਂਬੇ ਲਈ?</p> <p>ਪਰ ਬੰਦੇ ਚੰਗੇ ਦੀ ਆਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾ ਹੀ ਦਿੰਦੇ ਨੇ।</p> <p>(ਅੱਗੇ ਵੱਧਦਾ ਹੈ)</p> <p>ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਚਿੱਟੇ ਕੁਆਰੀ ਰੰਗਤ ਵਾਲਾ,</p> <p style="text-align: center;">“ਜਿਹੜਾ ਮੇਰੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਪਾਏਗਾ।”</p> <p>ਹਮ... ਸੋਚ ਸਮਝ ਲੈ।</p> <p>ਆਪਣੇ ਬਣਦੇ ਹੱਕ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਹੀ ਹੱਕ ਜਮਾਉਣਾ ਆਪਣੀ ਹੇਠੀ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੈ।</p> <p>(ਅੱਗੇ ਵੱਧਦਾ ਹੈ)</p> <p>ਤਾਂਬੇ ਵਾਲੇ ਸੰਦੂਕ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਪਰੋਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।</p> <p>ਚਾਂਦੀ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ,</p> <p>ਪਰ ਪਰੋਸ਼ਾ ਵਰਗਾ ਕੀਮਤੀ ਹੀਰਾ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸੰਦੂਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ੋਭਦਾ ਹੈ।</p>

	ਇਹ ਹੀ ਉਹ ਸੰਦੂਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰੋਸ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ:-	ਮੈਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸੰਦੂਕ ਦੀ ਚਾਬੀ ਦਿਓ, ਮੈਂ ਇਸੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਲਓ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੇ! ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸਮਤ ਕੀ ਚਾਬੀ।
ਸੰਦੂਕ ਖੋਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ	
ਮੋਰਾਕੋ ਦਾ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ:-	ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕੀਤੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਆਪ ਗੁਆ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਵੱਸਦੀ ਰਹਿ ਪਰੋਸ਼ਾ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਵੀ ਕੀ ਕਹਾਂ..... ਜਦ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ।

Act- III	
Scene-I (ਵੈਨਿਸ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਸ਼ੀਲਕ, ਸਲੀਰਾਨੋ, ਅੰਤਨੀ ਅਤੇ ਗਰਸ਼ਾਨੋ)	
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਹੀ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਤੇ ਮੇਰਾ ਖੂਨ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਹੀ ਪਾਣੀ ਹੋ ਗਿਆ।
ਸਲੀਰਾਨੋ:-	ਚੱਲ ਕੋਈ ਨਾ, ਜੋ ਹੋਣਾ ਸੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਅੰਤਨੀ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਡੁੱਬਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖਬਰ ਮਿਲੀ?
ਸ਼ੀਲਕ:-	(ਘਬਰਾਹਟ ਨਾਲ) ਕੀ? ਇਕ ਹੋਰ ਬੁਰੀ ਖਬਰ। (ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ) ਅੰਤਨੀ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਾਏਂਗਾ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਸ਼ੀਲਕ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣ। (ਸਲੀਰਾਨੋ ਨੂੰ) ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਨਿਸ਼ਫਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ। (ਸ਼ੀਲਕ ਨੂੰ) ਮੇਰੇ ਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰ ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਧ ਸੇਰ ਮਾਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਜੋੜਦਾ ਹਾਂ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਫਿਕਰ ਕਰੇ। ਮੈਨੂੰ ਸੂਦਖੋਰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਨਾ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਹਦੇ ਮਾਸ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮੱਛੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁੰਡੀ ਪਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸਾਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਰੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਅੱਗ ਜ਼ਰੂਰ ਮੱਠੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਮੇਰਾ ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹਕਾਰਤ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ? ਇਹ... ਕਿ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀ ਹਾਂ? ਕੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ? ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਅੰਗ, ਸਰੀਰ, ਅਹਿਸਾਸ, ਚੇਸਟਾ, ਵੇਗ ਸਾਡੇ

	<p>ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਹ ਹੀ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਬਿੰਨੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰ ਹੁੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਲਾਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦੇ। ਕਿਸੇ ਇਸਾਈ ਵਾਗੂੰ ਗਰਮੀ ਤੇ ਸਰਦੀ ਵਿੱਚ ਸਰਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣਦੇ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਸੂਆ ਚੋਭਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕੀ ਸਾਡੇ ਲਹੂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੁਤਾੜੀ ਕੱਢੋ ਕੀ ਅਸੀਂ ਹੱਸਦੇ ਨਹੀਂ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕੀ ਅਸੀਂ ਬਦਲਾ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗੇ? ਜੇ ਅਸੀਂ ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਜਾਂਵਾਂਗੇ। ਜੇ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਇਸਾਈ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਹਲੀਮੀ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ- ਬਦਲਾ ਲੈ। ਤੇ ਜੇ ਇਸਾਈ ਯਹੂਦੀ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਮਿਸਾਲ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ- ਬਿਲਕੁਲ ਬਦਲਾ</p> <p>ਜਿਹੜੀ ਰੀਤ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋ ਮੈਂ ਉਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੂੰਗਾ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬਲਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸਗੋਂ ਦੇ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਪੂਰਨੇ ਪਾਉਂਗਾ।</p> <p>(ਵਾਹ! ਵਾਹ! ਕਿੰਨੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ)</p> <p>ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲਵਾਂਗਾ।</p>
<p>Scene-II (ਬਲਮੋ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਬਸਾਨੀ, ਪਰੋਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਰੀਸ਼ਾ)</p>	
<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਦੂਕ ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚ ਲਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਗਲਤ ਸੰਦੂਕ ਦੀ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਗੁਆ ਦੇਉਗੇ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਸਹੀ ਸੰਦੂਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਕਨੀਕ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੀ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੀ।</p> <p>ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਦੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਨੇ। ਜਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।</p>

<p>ਬਸਾਨੀ:-</p>	<p>ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਅਜਮਾ ਲੈਣ ਦਿਓ। (ਸੰਦੂਕਾਂ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)</p>
<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਆਓ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੰਦੂਕ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਬੰਦ ਹਾਂ ਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਚਮੁੱਚ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਦੂਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵਾਂਗੀ।</p>
<p>ਬਸਾਨੀ:-</p>	<p>(ਸੰਦੂਕਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ) ਮਨੁੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਾਹਰੀ ਦਿਖਾਵੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਧੋਖਾ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇਨਸਾਨ ਅੰਦਰੋਂ ਡਰਪੋਕ ਹੋਵੇ ਉਹ ਹੀ ਸ਼ੇਖੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸੋਹਣੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਾਵੇ ਉਹ ਹੀ ਅੰਦਰੋਂ ਅਸਲ ਕੰਗਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸੰਦੂਕ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚੁਣਾਂਗਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਸ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਸੰਦੂਕ ਨੂੰ ਚੁਣਾਂਗਾ ਜੋ ਕੋਈ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਕੋਈ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ।</p>
<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਮੇਰੇ ਡਰ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਉੱਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪਾ ਲਈ ਹੈ।</p>
<p>ਬਸਾਨੀ:-</p>	<p>(ਸੰਦੂਕ ਨੂੰ ਖੋਲਦਾ ਹੈ) ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਸੰਦੂਕ ਵਿੱਚ? ਖੂਬਸੂਰਤ ਪਰੋਸ਼ਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ। (ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਿਹਾਰਦਾ ਹੈ) ਵਾਹ! ਕਿਸ ਮਹਾਨ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਬੋਲ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਜਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਡੁੱਬ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੇਹੱਦ ਖੂਬਸੂਰਤ।</p>

	<p>(ਪਰੋਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ)</p> <p>ਪਿਆਰੀ ਪਰੋਸ਼ਾ, ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਅਸਮਾਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਪਿਆਰੀ ਪਰੋਸ਼ਾ, ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਜਿੱਤ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾ।</p>
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	<p>ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਬਸਾਨੀ, ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੋ ਕੁਝ ਹਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅੱਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ 100 ਗੁਣਾ, ਹਜ਼ਾਰ ਗੁਣਾ ਹੋਰ ਖੁਬਸੂਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਗੁਣਾ ਹੋਰ ਅਮੀਰ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੈਂ ਹੀ ਇਸ ਵੱਡੀ ਹਵੇਲੀ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਰਾਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਹਵੇਲੀ, ਇਹ ਨੌਕਰ ਤੇ ਖੁਦ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਂ। ਪਿਆਰੇ ਬਸਾਨੀ, ਇਸ ਅੰਗੂਠੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਤੁਹਾਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਅੰਗੂਠੀ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਥਾ ਦਾ ਅੰਤ ਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p>
ਬਸਾਨੀ:-	<p>ਮੈਂ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਬਿਆਨ ਕਰਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਯਕੀਨ ਕਰੋ ਪਿਆਰੀ ਪਰੋਸ਼ਾ, ਇਸ ਅੰਗੂਠੀ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਬਸਾਨੀ ਦਾ ਦਿਲ ਧੜਕੇਗਾ ਤੇ ਅੰਗੂਠੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।</p>
ਲਰੇਂਜੋ ਦਾ ਆਗਮਨ	
ਲਰੇਂਜੋ:-	<p>ਮੁਬਾਰਕ ਬਸਾਨੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਪਰੋਸ਼ਾ।</p> <p>(ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਫੜਾਉਂਦਾ ਹੈ)</p> <p>ਤੇ ਅੰਤਨੀ ਨੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਦਬ ਸਲਾਮ ਕਿਹਾ ਹੈ।</p>
ਬਸਾਨੀ ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੋ ਤੇ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰੋਸ਼ਾ ਬਸਾਨੀ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ ਦੇਖਦੀ ਹੈ।	
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	<p>ਇਸ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਜਰੂਰ ਕੋਈ ਬੁਰੀ ਖਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੀ ਸਚੁਮੱਚ ਇੰਨੀ ਬੁਰੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗੇ ਬਹਾਦਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਰੰਗ ਪੀਲਾ ਪੈ ਜਾਵੇ? ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਬਸਾਨੀ ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਦੀ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਖਬਰ ਦੱਸੋ।</p>

<p>ਬਸਾਨੀ:-</p>	<p>ਪਿਆਰੀ ਪਰੋਸ਼ਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਅੱਖਰ ਗਲ-ਘੋਟੂ ਹਨ। ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਬਦਤਰ ਹੈ।</p> <p>ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਗਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਅੱਖਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਹੋਏ ਜ਼ਖਮ ਹਨ।</p> <p>(ਸਲੀਰਾਨੋ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ)</p> <p>ਪਰ ਸਲੀਰਾਨੋ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਵੈਨਿਸ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਮੁੜਿਆ।</p>
<p>ਸਲੀਰਾਨੋ:-</p>	<p>ਇੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ।</p> <p>ਪਰ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਯਹੂਦੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਛਿਪੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵਰਗੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਡੂਕ ਤੇ ਅੰਤਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਈਰਖਾ ਭਰੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।</p>
<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>(ਬਸਾਨੀ ਨੂੰ) ਕੀ ਇਹ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਉਹ ਪਿਆਰਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੈ।</p>
<p>ਬਸਾਨੀ:-</p>	<p>ਉਹ ਮੇਰਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਾਸ ਮਿੱਤਰ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਬਹੁਤ ਦਿਆਲੂ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਵਰਗਾ ਇਸ ਪੂਰੇ ਇਟਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।</p>
<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਹਨ?</p>
<p>ਬਸਾਨੀ:-</p>	<p>ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਹਨ।</p>

<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਸਿਰਫ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ? ਉਸ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ 6 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 6 ਹਜ਼ਾਰ ਤਾਂ ਕੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰ ਲਈ 36 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।</p> <p>ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਗਿਰਜੇ ਜਾ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਵੈਨਿਸ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਚਲੇ ਜਾਣਾ।</p>
<p>Scene-III (ਬਲਮੋ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਪਰੋਸ਼ਾ, ਨਰੀਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲਰੇਂਜੋ)</p>	
<p>ਨਰੀਸ਼ਾ ਲਰੇਂਜੋ ਤੇ ਪਰੋਸ਼ਾ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।</p>	
<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਨਾਲ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹੋਣ ਉਹ ਤਮੀਜ਼ ਤੇ ਸੁਭਾਅ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਰਲਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਦੋਸਤ ਅੰਤਨੀ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਯੋਗ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>ਲਰੇਂਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਸੱਚਾ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਦਾਂ ਹੀ ਪਾਵਾਂਗਾ। ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਲਓ ਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਬਲਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਓ ਤੇ ਜੇ ਵੀ ਸਮਾਨ ਉਹ ਦੇਵੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੱਕ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿਓ।</p> <p>(ਲਰੇਂਜੋ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।)</p>
<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਨਰੀਸ਼ਾ, ਸਾਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਬਿਨਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੈਨਿਸ ਪਹੁੰਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰਕੀਬ ਹੈ!</p>
<p>ਨਰੀਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਤਰਕੀਬ? ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲੈਣਗੇ।</p>
<p>ਪਰੋਸ਼ਾ:-</p>	<p>ਹਾਂ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਣਗੇ ਪਰ ਪਹਿਚਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮਰਦ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵਾਂਗੀਆਂ। ਜਲਦੀ ਚੱਲ ਤੇ ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਾਂਗੀ।</p>

Act – IV	
Scene-I (ਵੈਨਿਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਡੂਕ, ਅੰਤਨੀ, ਗਰਸ਼ਾਨੋ, ਸ਼ੀਲਕ, ਬਸਾਨੀ, ਨਰੀਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਰੋਸ਼ਾ)	
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼	
ਡੂਕ:-	ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਤੂੰ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜੋ ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ। ਬਿਲਕੁੱਲ ਬੇਰਹਿਮ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਸਾ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਦਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਈਰਖਾ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ। ਏਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ, ਕਠੋਰਤਾ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਸਵਿਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।
ਡੂਕ:-	ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।
ਗਰਸ਼ਾਨੋ:-	ਲਓ ਜਨਾਬ ਉਹ ਆ ਗਿਆ। (ਸ਼ੀਲਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)
ਡੂਕ:-	(ਸ਼ੀਲਕ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ) ਸ਼ੀਲਕ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਨੇ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ, ਕਿ ਤੇਰੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸ ਅਭਾਗੇ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਅੱਧ ਸੇਰ ਮਾਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਂਗਾ। ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਰਹਿਮ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਸ਼ੀਲਕ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਮੈਂ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਮੈਂ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸੌਂਹ ਖਾਧੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲਾਂਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਪ੍ਰਬੰਧ, ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ (ਅੰਤਨੀ ਵੱਲ) ਬੇਕਾਰ ਜਿਹੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧਾ

	<p>ਸੇਰ ਮਾਸ ਹੀ ਕਿਉਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਅੰਤਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਨਫਰਤ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਏਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਦਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ।</p>
ਬਸਾਨੀ:-	<p>(ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ) ਹੇ ਬੇਰਹਿਮ ਯਹੂਦੀ!</p> <p>ਇਹ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।</p>
ਸ਼ੀਲਕ:-	<p>ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਤੇਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।</p>
ਅੰਤਨੀ:-	<p>ਬਸਾਨੀ, ਤੈਨੂੰ ਸ਼ੀਲਕ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਲਾਓ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਵਿਆਰਥ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ ਬਲਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਹ ਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਠੀਕ ਹੈ।</p>
ਬਸਾਨੀ:-	<p>ਸ਼ੀਲਕ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ 6 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।</p>
ਸ਼ੀਲਕ:-	<p>3 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਦਾ ਥਾਂ 36 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਦਿਓ ਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਵਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਬਸ ਸਾਡੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਇਸਾਈ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ।</p>
ਭੂਕ:-	<p>ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਰਹਿਮ ਨਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਰਹਿਮ ਦੀ ਆਸ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?</p>
ਸ਼ੀਲਕ:-	<p>ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਡਰਾਂ? ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨਿਆਂ ਨੇ ਗੁਲਾਮ ਖ਼ੀਦ ਰੱਖੇ ਨੇ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਗਧਿਆਂ, ਕੁੱਤਿਆਂ ਤੇ ਖੱਚਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਲੈਂਦੇ ਹੋ। ਕਿਉਂ? ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੀਦਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਵੀ ਇਹਦਾ (ਅੰਤਨੀ ਵੱਲ) ਅੱਧਾ ਸੇਰ ਮਾਸ ਬੜੀ ਵੱਡੀ</p>

	<p>ਕੀਮਤ ਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ! ਉਹ ਮੇਰਾ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਲੈ ਕੇ ਰਹੂੰਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਲਾਅਨਤ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿਆਂ ਤੇ।</p> <p>ਮੈਂ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਖੜਾ ਹਾਂ,</p> <p>ਜਵਾਬ ਦਿਓ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਨਿਆ ਮਿਲੇਗਾ?</p>
	<p>(ਨਰੀਸ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਦੇ ਕਲਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ)</p> <p>(ਨਰੀਸ਼ਾ ਡੂਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ)</p> <p>(ਡੂਕ ਚਿੱਠੀ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ)</p>
ਡੂਕ:-	ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਬੈਲਾਰੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲੋਂ ਆਏ ਹੋ?
ਨਰੀਸ਼ਾ:-	ਜੀ ਜਨਾਬ, ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲੋਂ ਹੀ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਤਿਹ ਬੁਲਾਈ ਹੈ। (ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੀਲਕ ਚਾਕੂ ਤਿੱਖਾ ਕਰਦਾ ਹੈ)
ਬਸਾਨੀ:-	(ਘਬਰਾ ਕੇ) ਸ਼ੀਲਕ! ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਚਾਕੂ ਕਿਉਂ ਤਿੱਖਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?
ਸ਼ੀਲਕ:-	(ਅੰਤਨੀ ਵੱਲ) ਉਸ ਦੀਵਾਲੀਏ ਤੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਚੁਕਾਉਣ ਲਈ।
ਡੂਕ:-	(ਚਿੱਠੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ) ਬਲਾਰੀਓ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। (ਨਰੀਸ਼ਾ ਵੱਲ) ਕਿਥੇ ਨੇ ਉਹ?
ਨਰੀਸ਼ਾ:-	ਉਹ ਇੱਥੇ ਹੀ ਨੇ। ਉਹ ਬਸ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
ਡੂਕ:-	ਜ਼ਰੂਰ, ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ। (ਪਰੋਸ਼ਾ ਦਾ ਆਗਮਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ) ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਆਏ ਹੋ?

ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਜੀ ਹਾਂ ਜਨਾਬ। ਮੈਂ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਵਲੋਂ ਅਇਆਂ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮਸਲਾ ਪਤਾ ਹੈ (ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਦੇਖਦਾ ਹੈ) ਬੱਸ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸੋ ਅੰਤਨੀ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ੀਲਕ ਕਿਹੜਾ? (ਅੰਤਨੀ ਤੇ ਸ਼ੀਲਕ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ)
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਕੀ ਤੂੰ ਹੈ ਸ਼ੀਲਕ?
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਸ਼ੀਲਕ ਹੈ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤੂੰ ਅਸਾਧਾਰਨ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਸ਼ੀਲਕ। ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਡਟਿਆ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਵੈਨਿਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਤੈਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	(ਅੰਤਨੀ ਵੱਲ) ਤੇ ਤੂੰ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈਂ। (ਰੁੱਕ ਕੇ) ਇਹ ਤੇਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਤੁਹਾਡਾ ਕਹਿਣਾ ਠੀਕ ਹੈ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ?
ਅੰਤਨੀ:-	ਹਾਂ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	(ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ) ਫਿਰ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਹੀ ਰਹਿਮ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਰਹਿਮ ਕਿਉਂ ਕਰਾਂ?
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਜਿਵੇਂ ਵਰਖਾ ਅੰਬਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਰਸਦੀ ਹੈ ਉਵੇਂ ਹੀ ਰਹਿਮਤ ਵੀ ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਫਲ ਪਾਉਂਦਾ ਹੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਰਹਿਮਤ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਮਹਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮੁਕਟ ਨਾਲੋਂ ਰਹਿਮਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਭਾਗ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨੋ ਸ਼ੌਕਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਰਹਿਮਤ ਰਾਜੇ ਦੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਵੱਸਣ ਵਾਲੀ ਦੈਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ

	<p>ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।</p> <p>ਇਸ ਲਈ ... ਯਹੂਦੀ... ਜੇ ਤੂੰ ਨਿਆਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਰਹਿਮ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਿਖ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਤੇ ਅੜਿਆ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਨੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗੀ।</p>
ਸ਼ੀਲਕ:-	<p>ਮੇਰੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਮੈਂ ਹੀ ਭੋਗਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਨਿਆ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ..... ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਤ ..... ਮੇਰਾ ਨਿਆਂ ..... ਉਹ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ..... ਬੱਸ।</p>
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	<p>ਕੀ ਅੰਤਨੀ ਕਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਾ ਸਕਦਾ?</p>
ਬਸਾਨੀ:-	<p>ਜੀ ਹਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਚੁਕਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਲੋਂ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ੀਲਕ ਨੂੰ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ 10 ਗੁਣਾ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਤੇ ਜੇਕਰ ਸ਼ੀਲਕ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਆਪਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਦਲ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਬੇਰਹਿਮ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਇਹ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ।</p>
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	<p>ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਵੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਤਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਨਹੀਂ ..... ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।</p>
ਸ਼ੀਲਕ:-	<p>(ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ) ਬਹੁਤ ਖੂਬ। ਵੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।</p>
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	<p>ਕੀ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਸ਼ਰਤਨਾਮਾ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ</p>
ਸ਼ੀਲਕ:-	<p>ਲਓ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਕੀਲ ਇਹ ਲਓ।</p> <p>(ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ)</p>
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	<p>ਸ਼ੀਲਕ ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਨਾਲੋਂ 3 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।</p>

ਸ਼ੀਲਕ:-	ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸੋਹ ਖਾਧੀ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਉਤੇ ਸੋਹ ਤੋੜਨ ਦਾ ਭਾਰ ਚੜ੍ਹਾਵਾ? ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਰਾ ਵੈਨਿਸ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ ਤਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਫਿਰ ਤਾਂ ਮਸਲਾ ਸਾਫ ਹੈ। ਅੰਤਨੀ ਇਕਰਾਰ ਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅੰਤਨੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧਾ ਸੇਰ ਮਾਸ ਕੱਢਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਪਰ ਸ਼ੀਲਕ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੂੰ ਸੋਚ ਲੈ, 3 ਗੁਣਾਂ ਰਕਮ ਲੈ ਲੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦੇ ਦੇ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ। ਮੇਰਾ ਇਰਾਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿਓ। ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਦੁਹਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਮੈਂ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਬਣਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤਾਂ ਫਿਰ ਠੀਕ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਚਾਕੂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸੀਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਵਾਹ ਮਹਾਨ ਨਿਆਈ, ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹੈ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਪਰ ਕੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਮਾਸ ਤੋਲਣ ਲਈ ਤਰਾਜੂ ਹੈ?
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਬਿਲਕੁੱਲ ਤਿਆਰ ਹੈ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਅੰਤਨੀ ਤੂੰ ਕੁੱਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?
ਅੰਤਨੀ:-	ਮੈਂ ਜਿਆਦਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਬਸਾਨੀ ਅਲਵਿਦਾ, ਦੁੱਖੀ ਨਾ ਹੋਵੀਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਤੇ ਇਹ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਨੇ। ਬਾਕੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਏਨੀ ਚੰਗੀ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਮੇਰੀ। ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ ਕਰਕੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਭੋਗਦੇ ਹਨ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਮੌਤ ਐਸੀ ਜਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਈ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਭ ਇਛਾਵਾਂ ਦੇਵੀਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕਿੰਨਾ ਵਧੀਆ ਮਿੱਤਰ ਸੀ।

ਬਸਾਨੀ:-	ਅੰਤਨੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੀਵੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ, ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਸੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ੈਤਾਨ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਸੱਭ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤੇਰੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਤੇਰੀ ਪਤਨੀ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼ੀਲਕ, ਇਸ ਵਪਾਰੀ ਦਾ ਅੱਧਾ ਸੇਰ ਮਾਸ ਤੇਰਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਤੈਨੂੰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਹੇ ਜੱਜ ਤੂੰ ਮਹਾਨ ਜੱਜ ਹੈ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤੇ ਇਹ ਮਾਸ ਤੂੰ ਉਸਦੀ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਏ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੈਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਵਾਹ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਜੱਜ, ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ। ਚੱਲੋ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਓ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਰੁੱਕੋ... ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਕਰਾਰ ਨਾਮਾ ਤੈਨੂੰ ਲਹੂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ “ਅੱਧਾ ਸੇਰ ਮਾਸ”। ਤੂੰ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧਾ ਸੇਰ ਮਾਸ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਏ ਪਰ ਜੇਕਰ ਮਾਸ ਕੱਟਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਇਸਾਈ ਦੇ ਲਹੂ ਦੀ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਵੀ ਟਪਕੀ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੈਨਿਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਣਗੇ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਇਹ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ?
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤੂੰ ਨਿਆਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖ ਨਿਆਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ 3 ਗੁਣਾਂ ਧਨ ਲੈ ਦਿਓ ਤੇ ਇਸਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਓ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਆਹ ਲੈ ਪੈਸੇ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਰੁੱਕੋ... ਜਲਦੀ ਨਾ ਕਰੋ। ਯਹੂਦੀ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

	ਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮਾਸ ਕੱਟਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾ। ਖੂਨ ਨਾ ਡੁਲਾਉਣਾ। ਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੱਟਣਾ ਨਾ ਘੱਟ, ਸਿਰਫ ਅੱਧਾ ਸੇਰ ਮਾਸ। ਜੇਕਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕੱਟ ਲਿਆ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਮੌਤ ਹੈ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਰਕਮ ਹੀ ਮੋੜ ਦਿਓ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਓ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਆਹ ਲੈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤਿਆਰ ਹੈ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਨਹੀਂ, ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਫ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰੋ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਤਾਂ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਬਣਦੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ?
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਵੀ ਤੇਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੋਖਿਮ ਤੇ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।
ਸ਼ੀਲਕ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਗਦਾ ਹੈ।	
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਰੁੱਕ ਯਹੂਦੀ... ਵੈਨਿਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇ। ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਡੂਕ ਦੀ ਦਯਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਖਤਰਨਾਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੰਤਨੀ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂੰ ਇਸ ਜੁਰਮ ਦਾ ਮੁਜਰਿਮ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੂੰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਡੂਕ ਤੋਂ ਦਯਾ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਏ।
ਡੂਕ:-	ਹੁਣ ਤੂੰ ਜਾਣ ਲਵੇਂਗਾ ਕਿ ਤੇਰੀ ਆਤਮਾ ਤੇ ਸਾਡੀ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਤੇਰੀ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅੰਤਨੀ ਕੋਲ ਤੇ ਅੱਧੀ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਜੇ ਤੂੰ

	ਪਛਤਾਵਾ ਕਰੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤੁਸੀਂ ਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਅੰਤਨੀ ਦਾ ਨਹੀਂ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਨਹੀਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਲੈ ਲਉ। ਜਦ ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਹੀ ਲੈ ਲਵੋਗੇ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ?
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਅੰਤਨੀ... ਕੀ ਤੂੰ ਇਸ ਤੇ ਦਯਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?
ਅੰਤਨੀ:-	ਮੈਂ ਡੂਕ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਆਪਣਾ ਅੱਧਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੇ ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਬੇਟੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਆਇਤ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਅੱਗੇ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਇਸਾਈ ਧਰਮ ਕਬੂਲ ਕਰੇ ਤੇ ਦੂਸਰੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਵੇ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਦਾਮਾਦ ਤੇ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ।
ਡੂਕ:-	ਇਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਫੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਉਹ ਵਾਪਿਸ ਲੈ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਮੁਨਸ਼ੀ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।
ਸ਼ੀਲਕ:-	ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੀ ਤਬੀਅਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਮੈਂ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। (ਸ਼ੀਲਕ ਤੇ ਡੂਕ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ)
ਬਸਾਨੀ:-	ਪਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰ ਤੁਹਾਡੀ ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਸਕੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੀਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ 3 ਹਜ਼ਾਰ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਅੰਤਨੀ:-	ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਲਈ ਖਿਦਮਤਗਾਰ ਰਹਾਂਗੇ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਜਨਾਬ ਜੇ ਫੀਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਤੋਹਫਾ ਲੈਂਦੇ ਜਾਵੋ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਨਾਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ (ਅੰਤਨੀ ਵੱਲ) ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਹ ਦਸਤਾਨੇ ਦੇ ਦਿਓ ਤੇ (ਬਸਾਨੀ ਵੱਲ) ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਗੂਠੀ ਲਵਾਂਗਾ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਮੈਂ ਵੈਨਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੀਮਤੀ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ ਅੰਗੂਠੀ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨਾ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਪਿਆਰੇ ਬਸਾਨੀ ਇਹ ਅੰਗੂਠੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇ। ਕੀ ਉਸਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਮੇਰੀ ਦੋਸਤੀ ਤੈਨੂੰ ਏਨੇ ਵੀ ਪਿਆਰੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਣ?
ਬਸਾਨੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ	
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

Act- V	
Scene-I (ਬਲਮੋ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ (ਪਰੋਸ਼ਾ, ਅੰਤਨੀ, ਬਸਾਨੀ ਅਤੇ ਨਰੀਸ਼ਾ)	
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਆਖ਼ਿਰ ਰੱਬ ਦੀ ਮੇਹਰ ਹੋਈ। ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ, ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਆਉਣ ਤੇ ਸਵਾਗਤ ਹੈ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਧੰਨਵਾਦ ਪਰੋਸ਼ਾ। ਮੇਰੇ ਮਿੱਤਰ ਦਾ ਵੀ ਸਵਾਗਤ ਕਰ। ਇਹ ਹੈ ਅੰਤਨੀ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	(ਅੰਤਨੀ ਨੂੰ) ਜਨਾਬ ਤੁਹਾਡਾ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। (ਬਸਾਨੀ ਨੂੰ) ਤੇਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਨਮੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਅੰਤਨੀ ਨੂੰ) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਜਿੱਦਾਂ ਵੀ ਹੈ ਹੁਣ ਮੈਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹਾਂ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	(ਬਸਾਨੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ) ਮੈਂ ਤੇਨੂੰ ਸਿੱਧਾ-ਸਿੱਧਾ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗੂਠੀ ਜੋ ਤੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸੌਹਾਂ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਉਂਗਲੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਲਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਤੇ ਹੁਣ ਤੂੰ ਉਸ ਅੰਗੂਠੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਇਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ?
ਬਸਾਨੀ:-	(ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ ਹੀ ਕੱਟ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਅੰਗੂਠੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੱਥ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ।
ਬਸਾਨੀ:-	(ਪਰੋਸ਼ਾ ਨੂੰ) ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਅੰਗੂਠੀ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤੂੰ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਓਨਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਉਹ ਅੰਗੂਠੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਲੈਂਦੀ।

ਬਸਾਨੀ:-	(ਪਰੋਸ਼ਾ ਨੂੰ) ਪਿਆਰੀ ਪਰੋਸ਼ਾ, ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਨਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਅੰਗੂਠੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਐਨਾ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਆਉਂਦਾ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤੇ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਅੰਗੂਠੀ ਦੀ ਕਦਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਾ ਕਰਦਾ। ਜੇ ਤੂੰ ਦਿਲੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਅੰਗੂਠੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗੂਠੀ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
ਬਸਾਨੀ:-	<p>ਨਹੀਂ ਪਰੋਸ਼ਾ। ਮੈਂ ਸੌਂਹ ਖਾ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗੂਠੀ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ 3000 ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ ਸਿਰਫ ਅੰਗੂਠੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਹ ਨਰਾਜ਼ ਹੋਈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਅੰਗੂਠੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪਈ। ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਮੈਨੂੰ ਧਿਕਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਐਨਾ ਅਹਿਸਾਨ ਫਰਾਮੋਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?</p> <p>ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਪਰੋਸ਼ਾ, ਜੇ ਤੂੰ ਉਥੇ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਵੀ ਉਸ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਹ ਅੰਗੂਠੀ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦੇ ਦੇਂਦੀ।</p>
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਉਸ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਖੀਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਅਨਮੋਲ ਅੰਗੂਠੀ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਪਰੋਸ਼ਾ ਮੈਨੂੰ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਤਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤੇਰੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਸੌਂਹ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਤੋੜਾਂਗਾ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਸੌਂਹ? ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਸੌਂਹ? ਦੋ ਅੱਖਾਂ, ਦੋ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੇ ਦੋ ਸੌਂਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੀ ਕੀ ਹੈ?
ਬਸਾਨੀ:-	ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦੇ। ਮੈਂ ਦਿਲੋਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਤੋੜਾਂਗਾ।

ਅੰਤਨੀ:-	ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਇੱਸ ਦੇ ਲਈ ਦਾਅ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਫਿਰ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਤੋੜੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਖਾਤਿਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵੀ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੂੰ ਜਾਮਿਨ ਹੋਇਆ ਇਸਦਾ? (ਅੰਤਨੀ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ) ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਅੰਗੂਠੀ ਦੇ ਦੇ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਕਰੇ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਆਹ ਲੈ ਬਸਾਨੀ। ਇਸ ਅੰਗੂਠੀ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕਰਣ ਦੀ ਸੌਂਹ ਖਾ।
ਬਸਾਨੀ:-	ਹੈਂ... ਇਹ ਤਾਂ ਉਹੀ ਅੰਗੂਠੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।
ਪਰੋਸ਼ਾ:-	ਮੈਂ ਇਹ ਅੰਗੂਠੀ ਉਸ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਲਈ ਹੈ। (ਰੁਕ ਕੇ ਉਸ ਵੱਲ ਵੇਖਦੀ ਹੈ) ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅੰਗੂਠੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਆਈ ਹੈ? (ਹੱਸਦੀ ਹੋਈ) ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰ ਦਿਓ ਬਸਾਨੀ। (ਚੱਲ ਕੇ ਅੰਤਨੀ ਨੂੰ ਇਕ ਕਾਗਜ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲ ਨਾਲ ਲੱਦੇ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਜਹਾਜ਼ ਅਚਾਨਕ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੇ ਆ ਗਏ ਹਨ।
ਅੰਤਨੀ:-	ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੀਵਿਕਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।
ਬਸਾਨੀ:-	(ਪਰੋਸ਼ਾ ਨੂੰ) ਪਿਆਰੇ ਵਕੀਲ ਤੂੰ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲ।
ਸਾਰੇ ਹੱਸਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਖੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।	